

HRVATSKA RIEČ

Predplatna cijena: na godinu K 12. — Za po godine K 6. — Za Šibenik na godinu donašanjem u kuću K 12. — Za Inozemstvo na godinu K 12 suviše poštarski trošak. — Pojedini broj 10 para. — Plativo i utuživo u Šibeniku.

Izlazi sredom i subotom

Uredništvo, uprava i Tiskara lista nalazi se u ulici Bazilike sv. Jakova. — Oglas tiskaju se po 10 para petit redak ili po pogodbi, te se primaju samo oni, koji se unaprijed platе. — Pribroćena pisma i zahvalne tiskaju se po 20 para po petit redku. — Neirankirana pisma ne primaju se. — Rukopisi ne vraćaju.

Zotti-Podravec pred porotom

ili

Škandali gospodarskog odsjeka c. k. namjestništva.

(Naše izvješće naročito).

Zadar, 15. srpnja.

Opredavanje Zotti-a.

Namjestnički savjetnik Zotti govorit će tijekom dana.

Branitelj Velzek govorite hrvatski.

Otuženik. Savjetnik Golf reče u Saboru da Zotti znade hrvatski.

Zotti neće da govoriti hrvatski, nastavlja talijanski. Upravlja poljudjelskim odsjekom od god. 1907. Ove godine obć. Posavec došao iz Sinja. Do tada sa Posavcem nije imao nikakve razmirsice. Bakotić na Namjestništvu bio je od god. 1904.

Predsjednik. Je li Bakotić mogao nastupiti na mjesto Posavca?

Zotti: nije, jer nema tehničkih sposobnosti, ali je mogao imati isti rang. Medju Bakotićem i Posavcem došlo je da trivenja, jer mu ovaj izpravljao spise. Morao je višekrat posredovati u pomirbi. Uzrok zavadi Ozanića sa Posavcem bio je, što ga ovaj nazvao lupežom u prisutnosti Bakotića. Poznaje izmireće se. Posavec je živio u vječitom trvenju sa Jurićem. Ovaj dobivao češće opomene sa strane Namjestništva, pa držao krijevce tog Posavca. Posaveca uzeo je u službu jedino radi poznavanja hrvatskog i njemačkog jezika, da je gledao na sposobnost bio bi uzeo jednog Dalmatinca ("nostre persone Dalmate").

Otuženik. To nije istina. Želi da svjeti dok govoriti hrvatski, eda ga razumi.

Predsjednik. A kad svjedok neće govoriti hrvatski (Predsjednik, ga opominje). Odmah je posumijao na Posavca, da je on napisao i upravo Ministarstvu inkriminirano pismo. Drži da je i one članke u "Hrvatskoj Rieči" napisao. To da mu je potvrđeno i put, učitelj Jurić, da bi bio Posavec pred njim i tajnikom gosp. vičea Hribarom priznato.

Predsjednik. To su samo čuvenja i naklapanja. Zahtjev konkretnih činjenica: kako je na oblicu posumijao.

Zotti razvlači, da mu je i Bakotić rekao.

Predsjednik. A Bakotić bio, sa Posavcem u zavadi!

Zotti. Bit će tad bili u miru, kad mu je Posavec priznao.

Otuženik. To nije istina. Mene su neopravdano osudili na premeštaš.

Predsjednik pita Zottia za što Posavec nije bio premešten u Hvar.

Zotti nijesam se za to brinuo.

Predsjednik. U tako važnoj stvari niste se brigali?

Otuženik. Moj premeštaš bio je ukinut po odluci Ministarstva poljudjelstva. Za to Zotti znade. Spisi su tu.

Zotti nastavlja o prekoračenju svote doznačene za ublaženje oskudice. Bakotić je kazao Posavcu da je ponovno zatražen pripomoći od K 120.000. — namj. podpredsjednik Tončić snizio na K 80.000.

Predsjednik. A kako ste mogli pred sudcem izražiteljem kazati da za to Bakotić nije znao. I na temelju ovoga uzvrditi da je obtuženik postao Ministarstvu inkriminirano pismo. Ili ste bili obaviješteni o toku jutrašnje razprave?

Zotti zapriče je i na zna Šta da odgovori.

Predsjednik. Sjećate li se, da je Posavec po analogu Vašem upravo brojavanu pospješnicu da urigu zatraženil K 80.000.

Zotti. Mogao.

Predsjednik. Onih 80.000 K je li vam trebalo za ublaženje dolje oskudice, ili za pokrije prekoračene već doznačene svote K 200.000.

Zotti. Za ublaženje dolje oskudice.

Predsjednik. Obtuženi tvrdi: za pokrije prekoračenih K 200.000, i tim da ste Ministarstvo krive izvjesili.

Zotti si, si, ma non tutti ottanta mille; da, da, ali ne svih K 80.000.

14. srpnja.

Zotti nastavlja svojim opravdanjem.

Predsjednik. Tužite se na obtuženika. A jeste li ga ikad prizvali, da ga opomenete, ukorite.

Zotti. Nikada.

Branitelj Ljubić. Veleposjednik Difinico iz Društa, je li primio kmet iz oskudničke zaklade.

Zotti se ne sjeca.

Branitelj Ljubić. A ljekarnik Salvi iz Društa?

Zotti opet se ne sjeca. Zna to, da je Salvi bio nabavljao sienu za sirotinju po odredbi namjestništva.

Branitelj Ljubić. A ipak ova dvojica primili od države ogromnu kolicišnu sienu. Ne bi te se mogli sjetići, da li Salvi prodavao državi u skup novac baš ono sieno, koga mu ista država preko vas davalaz u prćevu cijenu K 8 kvintal.

Zotti. Ne sjecam se.

Branitelj Wdžek. Vi se ničesa ne sjecate. Komodno! A što je sa pitanjem sieni datog Battari?

Zotti priznaje da je Battara dobio dobro 100 kvintala sieni postile nego je učinio pogodbu sa namjestništvom, da će ga obskrbljivati uz cijenu K 120 kvintal.

Branitelj Wdžek. Jeste li se ikad razitali uz koju cijenu Battara nabavljao sieno iz Italije.

Zotti. Nijesmo.

Otuženik. Battara je baš onda od države dobio novčanu pripompu K 1500.

Zotti. Ne sjecam se.

Branitelj Ljubić. A jel mesar Stipanović dobio sieno.

Zotti. Dobio je u cijeni ko i svaki.

Potrošnik Stanić. Potrošnici želili bi znati, koliko sieni primio grad Zadar, koliko njegova okolina, a koliko politička občina zadarskog kotara.

Zotti nije u stanju dokazati, da stoji u knjigama.

Predsjednik. Poljudjelska poslovница ipak će imati nekoja pravila, svu statut.

Zotti. Čitači razne parafre. Proiztiže da je Zotti bio u "Poljudjelskoj poslovnicu i upravitelj i nadzorni organ namjestništva".

Branitelj Wdžek. Kontrolirao sam sebe. Fino!

Državni odvjetnik predlaže, da se proučaju sve povrhnice, što Zotti primio od raznih vlasti (među slušateljstvom žamor: Promjeni su uloge; Zotti je obtužen). Da se proučita govor dr. Drinović i upit dr. Marovića u Savunu, kao i odgovor savjetnika Golfa.

Branitelj Wdžek. Te njihov protuodgovor. Svjedočanstvu Crivella se protivi, jer neće ništa dokazati. I Crivelli bio dvorski nabavljajući, a pametni čovjeku samo jedno oko dosta.

Predsjednik. O prelazima odlučit će se.

Branitelj Wdžek. Kako ste mogli u svom izvješću na namjestništvo 3. listopada i 12. studenoga 1909. opisati Posavca kao surova i nenesiona čovjeka puna zlobe, opačine i požude za osvetom; da je u Sinju služio nikako, a počinio se u ruci imati.

Zotti. Mnogo pozniej original sam samo vidio.

Predsjednik. Obtuženik tvrdi, da ste izvješću na namjestništvo 3. listopada i 12. studenoga 1909. opisali Posavca kao surova i nenesiona čovjeka puna zlobe, opačine i požude za osvetom; da je u Sinju služio nikako, a počinio se u ruci imati.

Zotti. Jesam u dogovoru podnamjestnikom Tončićem potražio K 1400. Mene, koji sam kroz kroz 12 godina u toj zakladi prištetio K 103.130,27, hoće se još da potvori lupežom, pa udara u platu.

Zotti. Jesam u dogovoru podnamjestnikom Tončićem potražio K 1400. Mene, koji sam kroz kroz 12 godina u toj zakladi prištetio K 103.130,27, hoće se još da potvori lupežom, pa udara u platu.

Zotti. Jesam u dogovoru podnamjestnikom Tončićem potražio K 1400. Mene, koji sam kroz kroz 12 godina u toj zakladi prištetio K 103.130,27, hoće se još da potvori lupežom, pa udara u platu.

Zotti. Ne mogu reći.

Nakon obrane Zotti prelazi se na svjedosanstvo ostalih svjedoka.

Druži svjedoci.

Dvoržak Josip, porezni vježbenik bio je prije oficijant na namjestništvo, vidi da je Posavec Bakotiću na jedan članak "Hrvatske Rieči" o Zotti rekao hrvatski: Ja potvrđujem sve što kaže članak "Hrv. Rieč" i ako bi to došlo na znanje ministarstvu, moglo bi se imati strašnih okupanja.

Bakotić P. Arnulf, kanc. oficijal, vidi da je posavac sa Posavcem jer mu je ovaj činio izpravke na spisima. Posavec me tužio Zotti, ali se poslije izmirio. Jednom stvar došla do suda, Zotti imao je početku veliko povjerenje u Posavca i bio zadovoljan s njego vim radom. Zotti se je najutjuto u Posavca radi jednog spisa na ministarstvo (jer bi ga Posavec u odsutstvu Zotti podpisao). Pokazao je Posavac članak "Hrv. Rieč" proti Zotti, i Posavec je rekao, kad bi ono bilo istina i ministarstvo saznalo, da bi se moglo dobiti ukor.

U stvari glede prekoračenja od 120.000 K. nezna reči ništa pozitivna; većinom ne sjeca se niti može reći što bi oblutnjeno teretilo.

Namjestnički savjetnik, da je Posavac pisao ono inkriminirano pismo na ministarstvo.

Jurić Stjepan, put učitelj poljudjelstva, kaže da mu je jednom Posavec rekao, da je Zotti star i da ne nadgleda učitelje poljudjelstva kako bi trebal, a to je rekao bez ikakve srčne na Zotti. Pred njim i pred Hribarom rekao je Posavec da na gospodarskom odsjeku vlada nerед, pa da će poći na ministarstvo da ga upozori na to.

Predsjednik. Ali Hribar ne kaže tako.

Predsjednik. Saobjeće da je sud prilazio predlog drž. odv. da se pročitaju povrhnice Zottieve, ali samo one koje se odnose na njevo služovanje u Dalmaciji; pročitati će se dalje odgovori savi. Gofa na interpellaciju u savoru kao i odgovori zastupnika.

Hribar Alfons, tajnik gospodarskog vjeća, izkazuje da u stanovitoj prigodi nije. Posavec pred njim i pred Jurićem govorio da ima na Zottieu odsjeku nereda i da će on sam glavom poći na ministarstvo.

Jurić suočen sa Hribarom optuže jutrošnji izraz, dočim Hribar ostaje pri svom.

Hribar na upit branitelja izjavljuje da mu Zotti da razumjeti, da mu ne bi bilo milo kada bi on (Hribar) občio sa Posavcem, jer da je Posavec mogao omesti cijelu akciju gospodarskog vjeća i gospodarskog odsjeka.

Morović Nikola, put uč. poljudjelstva u Makarskoj, kaže da mu je činovnik Schöft pri-povjedio, da mu je Posavec govorio, da Zotti nije baš najvrijedniji i da nije za ono mjesto.

Schöft Fridrik, namj. povjerenik, izkazuje da Posavac nije njemu šta pripovedao proti Zotti, a ne sjeca se da je on sam kazivao Moroviću da mu je Posavec takva šta rekao.

Jerković Ivan, računarski činovnik, ne će da govoriti hrvatski, izkazuje da je Posavec rekao jednom prigodom Zotti, da se činovnici ne ponosuju prama njemu (Posavcu) kako treba, pa da će se zato on obratiti ministarstvu. Zotti da mu je rekao, da on ne treba toga činiti, jer da je zato on (Zotti) tu.

Otuženik izjavljuje da je to sve puka izmišljotina. Od onog dana, kad je započela Zottieve akcija proti meni, Jerković me ne pozdravlja. Ima i razloga. On se stavlja na stranu Zottie, a ovaj mu davao nagrade. Ja sam samo rekao, da ako se ne stavi reda bit će prisiljen tražiti od ministarstva premeštanje.

Svjedok dalje izkazuje, da izaslanik ministarstva Reisner, koji došao amo za reviziju nakon one pseudonimne prijave na namjestništvo, nije revidirao niti poljudjelsku poslovnicu niti račune o dijeljenju krme.

Pošto je Zotti tvrdio, da je posljedica one anonimne prijave proti njemu bila, tada je došao izaslanik ministarstva Reisner, da revidira agende Zottieve, čitaju se izvješća namjestništva i ministarstva, iz kojih proizlazi da Reisner nije u svrhu dolazio niti obavio reviziju Zottieve agende.

Političke vesti.

Protirevolucija u Portugalu. Monarhisti u Portugalu su znali, odkad je monarhija pala sa najvećim samoprijeđom i naprezzanjem raditi očko organizacije protirevolucije. Već davno su se širili nestalni i nepotvrđeni glasovi o radu monarhisti, no ova dana protorevolucija je u ozbiljnom obliku buknila i to na sjeveru Portugala. Prvi uspjeh monarhista je taj, da su se obe frakcije, Miqueliste i Manuelete, pomerile i da zajedno rade. Vodja protorevolucije je mladi artillerijski častnik Paiva Condeiros, koji se u bojem afričkim te kao guverner u Anguelli izkazao dobrim strategom i izvanredno hrabrim vojnikom. On je već u ožujku otvorenom pismom navestio republikancima ustanak. On ima pod sobom hiljadu oboružanih monarhisti, s kojim stoji na sjevernoj španjolsko-portugalskoj medji. Ako ustanak uspije, Condeiros namjerava uesti kratku vojničku diktaturu, dok se zemlja umiri, a onda neka cortesi odluče, dali će se izabrati kao kralj ili kao predsjednik republike Don M'quel Braganza ili Don Manuel.

Republika je proti ustašama poslala vojsku, no ova nije odusjevljena za bor, jer ih sile dezerteri u Španjolsku

Kako je ozbiljna ova protorevolucija, najbolje svjedoči izvještaj republikanskog šefa političke policije, koji je imao analog, da nadzire monarhisti u inozemstvu. U tom izvještaju se veli: Naši monarhisti imaju sve čim će revolucionu započeti, imaju novaca i imaju generalni štop, u kojem je pater Tiqueiredo, Consiro i publicista Lourenzo. U istinu razpolazu sa dobroim častnicima, mlađim i odusjevljenim ljudima. Razpolazu sa mnogo oružja, broviga i pušaka, koje su u zadnji čas kupili u Belgiji. Imaju i potanki načrt protorevolucije, koji je do u tancini izrađen, a u njem su i imena ministra, koji bi u slučaju preuzeći vodstvo državnih posala. Imaju 250 časnika, koji posjeduju svoje uniforme. Imaju i materijal za njegu eventualnih ranjenika.

Prama ovomu izvještaju vidi se koliko je ovog puta protorevolucija ozbiljna. Iako republikanska vlada proglašuje sve ovo neozbiljnim i ona sama je u velike zabrinutu.

Magarska obstrukcija. Obstrukcija se dalje nastavlja. Cetrtedesetosnaške stranke, Kosuthova i Justihova, kanda su se pomirili. U parlamentu zaposjeli su mjesto ne više odjeljenog, nego kao jedan blok. Nekidan je stanovi broj Kosuthovaca i Justihovaca zastupnika imao zajedničku većeru, gdje se govorilo oduševljeno o pominjivim, o slozi opozicije itd. Just i Kosuth ipak se dosad ne pomirile.

Grot Julie Andrasz povratio se iz inozemstva te on znaci kao velika stečevina obstrukcionistima. U saboru je bilo već i burnih priroza. Khuen doduše veli, da ga obstrukcija ne zabrinjuje, no ne zna se koliko je to iskreno. Izgleda da Khuen namjerava po što po to skršiti opoziciju. Ne uspije li mu to, onda se uteći razputst sabora.

Hrvatsko-slovenska zajednica. U subotu pod predsjedanjem dr. Šusterića sastali su se zastupnici izabranim na temelju programa Sveslovenske pučke stranke i dalmatinski pravaši i jednoglasno zaključile osnovati "Hrvatsko-Slovensku zajednicu", na podlozi programa Sveslavenske pučke stranke i Hrvatske stranke prava. Zajednica broji 24 člana, 20 Slovenaca i 4 dalmatinska pravaša. Konstituiralo se je predsjedništvo, koje je privremeno, jer nije izključeno, da će zajednici pristupiti i drugi neki jugoslavenski zastupnici. Predsjednikom je izabran dr. Šusterić, a podpredsjednicim dr. Dulibić i dr. Korošec.

Iz hrvatskih zemalja.

† Dr. August Harambašić. U nedjelji u jednoj bolnici preminuo je veliki hrvatski pjesnik, veliki rođoljub dr. August Harambašić. S njim je u grob legao najveći patriotski pjesnik hrvatski, veliki mučenik, koji je možda najteže osjetio Khuenovu ruku; kada je ono pravaše proganjala. Njegovo pjesme vječna su mu uspomena u narodu. Preminuo je u 50. godini života. U narednom broju pisati ćemo o njemu obširnije.

Stranka narodnog napredka. Na 14. ov. mj. obdržavali su Tomasićevi pristaše konferenciju, a na istoj i još jednom udarili klimave temelje munkačkoj stranci, koja odselema da se nazivije "stranka narodnog napredka".

Program je novoj stranci: ljubav sa "posesirnom" Ugarskom! Iz ovoga se razabire sve. Međutim neke magarske novine napadaju Tomašića, jer da je osnovao triističku(stranku), a u tom smislu se Polony sprema na interpelaciju.

Englezka eskadra boravila je ovo dana na Rici. Magari na Rici naseljeni nisu već propode propustili, a da pred Englezima ne govore o magarskom moru itd. No Englez su imali prigode, da se uvjere koliko je to more njihovo, kad Magari ne znaju ni dali je slano.

Iz grada i okolice.

Sjednica uprave stranke prava

držana u Splitu dne 16. o. mj. bila je brojno posjećena te su jednodušno prihvacični razni zaključci veoma važni za daljnji rad i razvoj stranke.

Nezakonitost počinjene na štetu stranke prava, osobito u Makarskoj občini, bili će povodom odlučnih političkih koraka na obranu slobode i gradjanskih prava onih vjernih i uzbrnjih pristaša stranke prava.

Vječanje trajalo je cijelo jutro.

Svečani zaključak školske godine. Sve se više osjeća potreba, da se pri zaključku školske godine pruži djeci i roditeljima kakova liepa zabava, na kojoj mladež krasnoslovi, pjeva i predstavlja. Taj hvaljenvredni običaj, ima već mnogo godine, da je uveden u ženskoj samostanskoj školi sv. Lucije. Pa i ove godine na 15. ov. mj. u 10 sati pr. odvijao se birani program svečanosti u prostorijama pomeute škole. — Čulo se krasnih deklamacija, da ih je jedva ljepe mogao zaželjeti. Nu najveću pozornost pobudila je pjesma: „Babini dari“, od V. Nazora. Mala Dragica i Milica umjeli su izazvati sva čuvenstva kojima je pjesma prođuhuta, tako vjerno i takovom domovinskom ljubavi, da su prisutne zanjele. I dvoglasno pjevanje, što je izveo zbor učenica, zadivi slušateljstvo, te im se dugi povlađivalo. Pri koncu učenice su predstavljale šaljivi i igrokaz u jednom činu: „Što za koga nije, — nije“. Svi bijaju razigrani liepom igrom i priznaso, da mladež može mnogo naučiti uz živo nastojanje svojih nastavnica. Izvuklo se osobito učenice: Škočić, Dulibić i Jadrnjević. Zahvalni govor izrekla je milo i tačno učenica Kalauz. — Liepa i ponušna ova zabava završi razgledanjem izložbe ručnih radnja. Žao nam je, da ovoj izložbi ne možemo obišnjevi izvestiti i nabrojiti pojedine radnje, kojih je bio velik broj, što nam dokazuje, da su se učenice upravo natjecale, koja će više preko godine izraditi. Kao što su se radnje odlikovale količinom, tako i kakovom. Neke radnje u bilo izvezene sračale su osobitu pažnju, te se posjetioc ne mogu nagledati krasniju izradbu malenih učenica. Koli učenicanica, toli i nastavnica, a osobito upraviteljice M. V. Gojanović srdačno čestitamo na onako uspješnoj izložbi, a hepoj i ugodnoj zabavi, koju priredje. Svečanost svojim nazajem počaste pogl. gosp. poglavaru Kalebić i veleu. gosp. kat. nadz. Šinčić, predstavnici občine i mjestognog školskog vjeća, prečastna gg.: Šisegor kan. Ivan, Tambača kan. Grgo, te množito odlične gospode.

Vječanje. U pondjeljak u jutro vjenčao se ugledni mjestni trgovac g. Niko Škočić sa blagorodnom gđicom, Milevom Kolaković. Mladićima naša iskrena i topla čestitana!

Odaslanik Sokolskog Saveza iz Zagreba g. Dobričević, koji obilazi Dalmacijom u svrhu pregledavanja sokolskih četa u oči sletu, u subotu i nedjelju boravio je u našem gradu te prisutstvovao vježbama našeg Sokola.

Zborni zapovjednik XVI. kora F.M.L. Hornstein stigao je jučer posle podne u 4 sata u naš grad. Dočekala ga je počastna satnija, mjestno vojno zapovjedništvo, g. načelnik dr. Kraljević, poglavari g. Kalebić i veleu. gosp. kat. nadz. Šinčić, predstavnici občine i mjestognog školskog vjeća, prečastna gg.: Šisegor kan. Ivan, Tambača kan. Grgo, te množito odlične gospode.

Dosao je da pregleda mjestnu posadu.

Sa jedne torpedonosice izpaljeno mu je u počast sedam topovskih hitaca.

Isto posle podne odvezao se u Krku, a jutros rano odputovao je.

Sjednica odbora "Učiteljskog saveza" biti će sutra u Splitu. Delegati iz Šibenika odlaze danas. Glavna točka jest sporazum među učiteljstvom. Izvestiti ćemo.

Sv. potvrda. Na dan sv. Ane biti će održana sv. potvrda, koju će podieliti presvetili

gospodin nadbiskup dr. V. Pulišić, koji dolazi u naš grad u dočasti utorka.

"Hrvatska Sloboda" u Zagrebu prenosi članak g. Roka Orade iz našeg lista, u kojem su osvjetljeni svi zulumi, koje je dr. Lav Mazzura počinjao za vreme izbora u Tiesnu, a proti pravaškim biračima.

Izvoz drvla. Jutros je odputovao kreat drvila za Napulj parobrod "Dante".

Izletnici. Jučer u jutro stiglo je u naš grad 45 izletnika, koji pripadaju društву "Volksbildungsverein" iz Beča. Bili su na vodopadu Krke i razgledali su grad, a jučer u večer prošedili su za Split.

Jedna preporuka. Uza sve opomene sa strane občinske vlasti, još mnogi zaljevaju cveće po prorokima tako nespretno, da se gravđani poljevaju vodom na štetni. „Vreme je da dovre prestante.“

Pokrajinske vesti.

Pišu nam iz Makarske 16. 7.: U Blanikovu smetištu čita se svega proti uzor inženjiru J. .... čovjeku, koga resi sve vrline i koji slovi pošten i radisan na daleko. Naravna stvar da utvaraš i demokrati ne mogu da vide nikoga tko u njihov rog ne puše, pak se obrajanu na mirne i poštene Hrvate. Najprije pišu proti svakome, tko nije njihova kova i debelog obrazra. Nek vode i dalje svoj smetnički zanat, a samo nek znaju, da se hrđa zlatna ne hvata. Mi ne možemo nego samo čestitati gospodinu J. .... za onaj napadaj u smetištu, a preporučujemo mu, da i dalje ide istom stazom pak će mi u narodu ostati najbolja uspomena. Preporučujemo i dalje Biakinu, da u svom smetištu dade tiskati onake dopise, jer poznato je tko ih piše, a dobro kaže naša postovica: „Naša tiktika čepinu...“ — Bolje da uzmu metlu, pak da izmetu pred svojim vratima jer imaju puno toga da očiste.

U Skaljarima prama službenim izvješćima konstatiran je slučaj kolere.

Pišu nam iz Knina. Obči je glas da su Srbici Kninski u občinskim izborim izigli Hrvate Naprednjake. Ako je tako, premda kasno, morala se poveсти borba, ne da pobjedimo, bilo ma u kojem tenu, već da svak vidi, kako se u i me slike radi u Kninu gdje su Hrvati u manjinu.

Hrvatska tiskara (Dr. Kraljević i dr.) Vlastnik, i izdavač i odgovorni urednik: Josip Drezga.

Priobćeno*).

U izvještaju "Hrvatske Krune" o poročnoj razpravi Zotti-Posevac, kaže se, da je na početku razprave 14. o. mj. branitelj dr. Ljubić bio upravo svjedok poljopr. nadzorniku Zotti, ove upite:

1. Jeli Vam poznato, da je veleposjednik Difnico iz Driňa dobio iz oskudičih pripomoći velike količine siena?

2. A lijkarnica Salvi iz Driňa, da li je on dobio od države ogromne količine sieni?

3. A nije li Salvi prodavao baš ono sieno, što je dobio od države?

Na prvi je upit poljopr. nadzornik Zotti odgovorio: "Ne sjećam se". Na drugi: "Ne sjećam se, tek znam, da je Salvi prodavao sieno"; i na treći: "Ne znam".

U nastavku istog izvještaja kazano je, da je Zotti priznao, da je i Salvi tu istu krmu, dobivenu od vlade uz obaljenu cenu, preprodao državi mnogo skuplje.

Pošto toliko sumnja podignuta sa strane branitelja dra. Ljubića, koliko odgovori gosp. nadzornik Zotti, za nas su težko uvredljivi. Jer diraju u našu ličnu čast; pošta mi nismo nikada niti tražili niti dobili od vlade nikakve kreme, niti uz obaljeni niti uz kojekakvu cenu; pošta mi, koji smo 1908. godine pribavljali na temelju redovite pogodbe krmu za vladu nismo ni promisili, da se obratimo vladi za ovakvu pogodnost, jer bi bilo to smatrali izpod našeg dostojanstva, duboko žalimo da gosp. poljopr. nadzornik Zotti nije na takve upite gosp. branitelja do u ovomu smislu odlučno i izričito očitovalje; pozivajući ovim putem visoku vladu, na zaštitu naše lične časti, da obavivši potrebite izvide u svojim spisim i registrima, izdade

nam na naše umirenje i zadovoljstvu istinu odgovarajuću izjavu.

Zadar, dne 16. srpnja 1911.

Josip Salvi

Antonio de Difnico

* Za članke pod ovim naslovom Uredništvo ne preuzima nikakve odgovornosti.

Uzmite

kada ste nahladjeni, pun slina, proti hunjadiću i težkom disanju Feller-ov m. d. M. „ELSAFLUID“. Mi se osvjeđočimo sami kod boli prsiju, vrata i drugih bolesti o njegovom lejkotom, kašalj ublažujućem i okrepljućem delovanju. 12 bočica stoji K 5, 24 bočice 8 K 60 fil. Proizvadjač je samo likarnik E. V. Feller u Stubici, Elsatrg br. 264 (Hrvatska).

Stan

za 2—3 dječaka iz realke izdaje se. Stan je vrlo zdrav i nalazi se na obali. Upitati kod Petra Alfrevića pregl. fin. straže.

Jednog ili dva dječaka

koji kane pohadati novom školskom godinom mjestnu realku prima u hranu i stanovanje Obitelj bez djece u Varošu Šibenik. — Kuća se nalazi u blizini škole. — Uvjeti povoljni. — Obratiti se na g. T. Colombo poduzetnika Šibenik-Varoš.

Prodaju se

2 konja prve vrste i 1 Landeau. Upitati se kod uređenštva.

Djaci dom u Zadru

prima učenike srednjih škola na stan i obškrbu u smislu pravila. Plaća se mješeno K 70 — (sedamdeset) unaprijed. — Poduka u svim gimnazijalnim predmetima, te u modernim jezicima: njemački, francuzski, engleski itd. uz vrlo povoljne uvjete. Prijave se primaju samo do 1. kolovoza.

Ravnateljstvo.

Krondorferova alkalička narava, kiselica.
Dobiva se u drogariji V. Vučića, Šibenik

Tiskanice

za obične i župne urede
— dobivaju se —
uz vrlo nizku cijenu
u Hrvatskoj Tiskari - Šibenik

Eugen Pettoello

Pribor satova, zlatarskih i optičkih predmeta i kinесkih srebrarija

žlica, viljuška i noževa.

Zajamčena izrada sa 90 grama čistog srebra.

Pečata.

Svake vrste rezbarije u kojoj mu dragi Kovini.

Bogati ilustrirani očlani.

Tvorničke stalone očlani.

Šibenik, Glavna ulica, br. 128.

GRIMANI ARTUR i drug

PAPIRNICA
Gramofonske ploče po 60 helera komad.

Hrvatska vjeresijska banka :: PODRUŽNICA ŠIBENIK ::

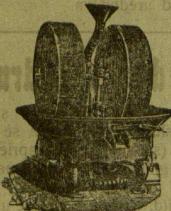
Centralna DUBROVNIK. Podružnica u SPLITU i ZADRU
DIONIČKA GLAVNICA 2,000.000 K
PRIČUVNA ZAKLADA U PRITIČCI 250.000

BANKOVNI OĐEL

PRIMA ULOŽKE NA KNJIŽICE U KONTO KURENTU
I ČEK PROMETU; ESKOMPTUJE MJENICE, OBAVLJA
INKASO, POHRANJUJE I UPRAVLJA V JEDNINE, DE-
VIZE SE PREUZIMaju NA IKULANTNIJE, IZPLATE NA
SVIM MJESTIMA TU I NOZEMSTVA OBAVLJAJU SE
BRZO I UZ POVOLJNE UVJETE.

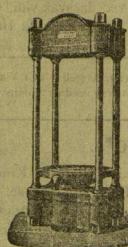
MJENJAČNICA

KUPUJE I PRODAJE DRŽAVNE PAPIRE, RAZTERET-
NICE, ZALOŽNICE, SREĆKE, VALUTE, KUPONE.
PRODAJA SREĆAKA NA OBROČNO ODPLAĆIVANJE.
OSJEGURANJE PROTI GUBITKU ZRIEBANJA. REVI-
ZIJA SREĆAKA I VREDNOSTIH PAPIRA BEZ ODBITKA.
NO. UNOVČENJE KUPONA BEZ ODBITKA.

ULJARSKE STROJEVE KAO I PODPUNE
UREDJAJE U SVAKOJ IZRADI, NAJF-
INIJA IZVJEŠĆA, VINSKE PREŠE, SVE
VRSTI MOTORA, MLINOVA I GOSPO-
DARSKIH STROJEVA

RAZAŠILJE

EMANUEL I OSKAR KRAUS

TRST, VIA S. NICOLO Br. 2.

BRZOJAVI: CARAUS, TRST — TELEFON Br. 2066.

Posjećivanja po našim inžinirima, proračuni i nacrti badava.

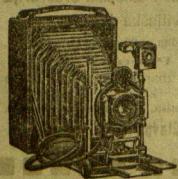
Knjижara i papirnica

Jvana Grimani-a - Šibenik

preporuča p. n. občinstvu svoj veliki izbor hrvatskih, njemačkih, talijanskih i francuzkih knjiga, romana, slovinca, rietnika, onda pisacih sprava, trgovackih knjiga, uredovog papira, elegantnih listova za pisma i razglednica. Prima predplate na sve hrvatske i strane časopise uz originalnu cenu sa tačnim i brzim dostavljanjem u kuću — Velika zaliha svakovrstnih teplomjera, cviker-naočala od najbolje vrsti

leća u svim gradacijama.

Vanjske naručbe obavljaju kretom pošte.

Skladište fotografskih aparatova i svih nujnogradnih potreština. — Preuzimaju naručbe svakovrstnih pečata od kaučuka i kovine. — Skladište najboljih i najjeftinijih šivačkih strojeva "Singer" najnovijih sistema.

Hrvatske narodne poslovice

uredio V. J. Skarpa, cijena knjizi broširano
K 5—, a uvezano K 6—, nabavlja se kod
„HRVATSKE TISKARE“ u Šibeniku i u
svim knjižarama.

VELIKA ZLATARIJA G. PLANCIC Viš-STARIGRAD = Velaluka

Bogato snabdjevena podružnica - Šibenik.

PRODAJEM SVAKOVRSTNIH KOŽA NA MALO I VELIKO. PRIMAJU
SE I PISMENE NARUČICE UZ VANA UZ POUZEĆE, A POZNATIM I
:: BEZ POUZEĆA DO IZMINUĆA UTANACENOG ROKA IZPLATE. ::
IMADEM VELIKU ZALIJU GOTOVINA CIPELA I RADIONICU SVAKOVRSTNE OBUCHE
I OPANAKA, IZRADJUJE SE BRZO I TAČNO PO NAJFINIJEM I NAJMODERNIJEM
SISTEMU. PODPISANI SE OSOBITO PREPORUČUJE GG. ČINOVNICIMA, C. KRALJ.
VOJNICKU, ORUŽNICIMA I FINANCIJAL. STRAŽARIMA. PRODAJE SE TAKOĐER
I NA MJESEČNE OBROKE.

AUGUST ŽIGON — ŠIBENIK.

SINGER

„66“

— VA ĆI STROJ —
NAJNOVIJI I NAJSAVRŠENIJI.

SINGER

— IVAĆI STROJEVI —

SINGER MOGU SE DOBITI
SAMO U NAŠIM VLASTITIM
DUĆANIMA.

DRUŽTVO SINGER A. D. ZA ŠIVAĆE STROJEVE
ŠIBENIK — GLAVNA ULICA.

Na zahtjev šalju se sve upute. Uzorci vezova kao i šiveni uzorci šalju se badava i franko.

TVORNICA PAPIRNATIH VREĆICA
— ANTE ZORIĆ — ŠIBENIK — (DALMACIJA). —

Tvornica je uređena sa svim potrebnim strojevima. Izrađuje vrećice u svim veličinama i u svim bojama. Ovo je prvo i jedino domaće poduzeće ove vrste. Ciene su vrlo umjerene, te domaći potrošioc ne će imati razloga, da pored domaćeg poduzeća služe. se iz vana.

— NARUČBE SE IZVRŠUJU VRLO BRZO I TOČNO. —

Za bolestne na želudcu!

Sviđa, koji prebladom ili prenatapanjem želudac, užitkom slabe, neprohlađive, prehlađne ili pretupe hrane, te neumjerenou dobitju želudaci katar, grčeve, bolove, težku probavu i sluz, preporučamo dobar domaći izkušani lik.

„Hubert Ullrich'scher Kräuterwein!“

Ovo biljevitovo vino je sok dobrili i zdravil bilika, preporučano sa izvrstnim vitom, te jača i oživljuje probavni sustav, odstranjuje neprohlađivost, a posebno prevljuje zdravje krviti. Uporabom ovoga vina u zgodno doba odstranjuju se želudaci bolesti u zametku. Simptoni kao: glavobolja, stucavica, ljetina, nadutost, sluz, bijavjenje, što prate kronične želudaci bolesti, nakon nekoliko dana ličenje nestaju.

ZATVOR i njegove zle posledice: smalaksanje, kolika, kucavica srca, bezsanica, biljevničko zdravlje, želudaci suhi bledi leđ, slabokrvnost, ostabiljenje, koji su posledice zlosti probave, slabe krv i nemredno u želudaku. Pomaze kod slabog appetita, nervozne uzbudjenosti, nerazpoloženja, glavobolje i bušenja.

Biljevitovo vino podaje ostabiljeni tjeles novu snagu.

Biljevitovo vino podaje appetit, pomaze probavu i hranivost, kao što i promjenu životnog stofa. — Uskorije pravljenje krvii, umiruje žive i podiže veselje za život. Dokazuju mnoga priznanja i zahvalna pisma.

„Hubert Ullrich'scher Kräuterwein“ može se dobiti u bocama po K 3— i K 4— u ljevkarnama Šibenik, Skradin, Zadar, Drniš, Tisna, Biograd na moru, Benkovac Knina, Vrlike, Sinja, Kaštel Starog, Splita, te u cijeloj Austro-Ugarskoj.

Također razslijdi ljevkarna u Šibeniku 3 i viši boci „Kräuterwein“ po originalnoj ceni na sva mjesto Austro-Ugarske.

Čuvajte se patovrenja!

Zahvaljujete Izričito:

„Hubert Ullrich'scher Kräuterwein“

Moje biljevitovo vino nije nikada tajna: Njegova sastojina jest: Malaga 450, Vinska žesta 100, Gilosin 100, Crveno korišće po 10, pomiješano sve skupa.